

COVID-19

PŌTUNGĀUE MO'UI 'O HAWAII

KO E FOUNGA TAUHI KI HA TAHA 'OKU NE MA'U 'A E COVID-19 'I 'API

Fakangatangata 'a e fetu'utaki

- Tauhi 'a e tokotaha mahaki ki ha loki pea mo ha falemālolō mavahe
- Ko e tokotaha tauhi ke 'oua 'e lavea ngofua mei he mahaki 'o e COVID-19
- Fakapapau'i ko e loki 'o e tokotaha pukē 'oku takai lelei 'a e 'eá (hange ko e, fakaava matapā sio'atá, pea fakamo'ui 'a e ʻi)
- Tapu'i ha kau 'a'ahi

Tokanga ki he ngaahi faka'ilongá

- Kapau 'e fakaūtuūtu 'a e ngaahi faka'ilonga pea fetu'utaki ki he kau tauhi mo'ui
- Ka hoko ha fakatamaki fakametikolo, telefoni ki he 911 pea talaange, ko e tokotaha ni 'oku ne ma'u 'a e COVID-19
- Ngaahi faka'ilonga: faingata'a e manavá, mamahi pē ko ha ongo'i mamahi ho fatafatá, hē fakakaukau, faingata'a ke 'ā'ā pe 'ā hake, pe ko ha fakalanu pulū e loungutu pe ko hono fofongá

Ta'ofi fakamafola 'a e siemú

- **ME'AKAI:**
 - Ko e tokotaha mahaki ke kai (pe fafanga'i) 'i hono loki pea mavahe mei ha ní'ihī kehe
 - Faka'aonga'i ha kofu nima ke fūfulu 'aki 'a e peleti pea mo e me'a ngāohi kái, koa pea mo ha vai mafana pe ko ha misini fūfulu peleti
 - Fakama'a ho ongo nima he to'o 'a e kofu nima pe ko hono ngāohi 'a e me'akai
- **TAPU KE FEVAHEVAHE 'AKI NGAHI ME'A FAKA'API** (hange ko ha, peleti, naunau kai, tauveli, kafu, pe me'a faka'ilekitulonika)
- **TUI KOFU'I HO MATA PE KOFU NIMA** (taimi ke tui ai):
TOKOTAHA MAHAKÍ: Tui 'o kofu'i ho mata he taimi 'oku ke 'alu ai ki he kakai ('i 'api pea mo e taimi teke 'alu ai ki ha tokoni fakametikolo)
KAU TAUHI: Tui 'o kofu'i ho mata he taimi 'oku ngāue ai ki he kau mahakí. Tui 'a e kofu nima 'i ho āla pē ko ha'o fetu'utaki mo ha tōtō, tu'umama'o, pe ko ha ngaahi vai mei he sinó. Lī 'a e kofu nima ki ha kapa 'oku 'i ai ha tangai veve. Fūfulu ma'u pe ho ongo nima he 'osi hono to'o 'a e kofu nima pea mo e taimi 'oku ke fetu'utaki ai mo e mahakí.
- **FŪFULU MA'U PE HO ONGO NIMA** 'aki ha koa pea mo ha vai ki ha sekoni 'e 20. Kapau 'oku 'ikai ha koa mo ha vai pea faka'aonga'i milimili san'itaisa 'oku 'i ai ha 'olokaholo 60% pe lahi hake. Faka'ehi'ehi ke ala ho ongo nima 'uli ki ho matá, ngutú, pea mo ho ihú.
- **FAKAMA'A MO TAMATE'I SIEMU** ki he ngaahi funga me'a 'oku āla ki ai ha taha faka'aho (hange ko e, kau'i matapá, me'a kamosi, kau'i, toilet, kau'i pesoní, 'ilekitulonika mo e ngaahi me'a pehe)
 - Ke fakasi'isi'i mafola mahaki, toki fakama'a pe 'a e loki mo e falemalolo 'o e tokotaha mahaki kapau 'e fiema'u.
- **FŌ:** Tui ha kofu nima fakataimi he taimi 'oku ke ngaue ai ki he valā mo e kafu 'o e tokotaha mahakí. Faka'aonga'i 'a e vai mafana taha 'e lava ki he misini fō. Fakamomoa he mafana taha 'o e misini. Fūfulu ho ongo nima he 'osi hono to'o 'a e kofu nimá.
- **VEVÉ:** Tuku pau ha kapa tangai veve ki he tokotaha mahakí. Faka'aonga'i ha kofu nima ki hono to'o 'a e tangai veve pea mo hono 'ave ki he kapa veve lahi. Ko 'ene 'osi pea fūfulu ho ongo nimá.

Siofi ho mo'ui lelei

- Ko e kau tauhi mo'ui ke nau nofo 'i 'api pea mo vakai 'i 'e nau mo'ui lelei ki he ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19 (hange ko ha, mofí, talé, nounou e manavá, mo e ngaahi me'a pehe)
- Ko e kau tauhi mo'ui kuo 'asi ha ngaahi faka'ilonga ke nau fetu'utaki ki he 'enau toketá. Kapu 'oku 'ikai ha'o kau tauhi mo'ui, pē ko ha'o fehu'i, 'a'ahi <https://www.auw211.org/> pē ko ha'o telefoni ki he 211
- Ke nofo 'i 'api 'a e kau tauhi mo'ui 'i ha 'asi 'a e ngaahi faka'ilonga **lolotonga** ko ia 'oku nofo mavahe 'a e tokotaha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19 **pea** ki ha 'aho 'e 10* 'osi.

*E kei hoko atu 'a e nofo kolonitini 'aho-14 ki he ngaahi feitu'u nofo'angā (hange ko ha, fale tauhi fuoloa, 'api tauhi fakakulupu, fale tokoni tauhi, pilisoné, nofo'anga fakataimi, feitu'u fakafaito'ó pea mo ha nofo'anga liihepi, nofo'anga kau sotiá, mo e ngaahi me'a pehe).